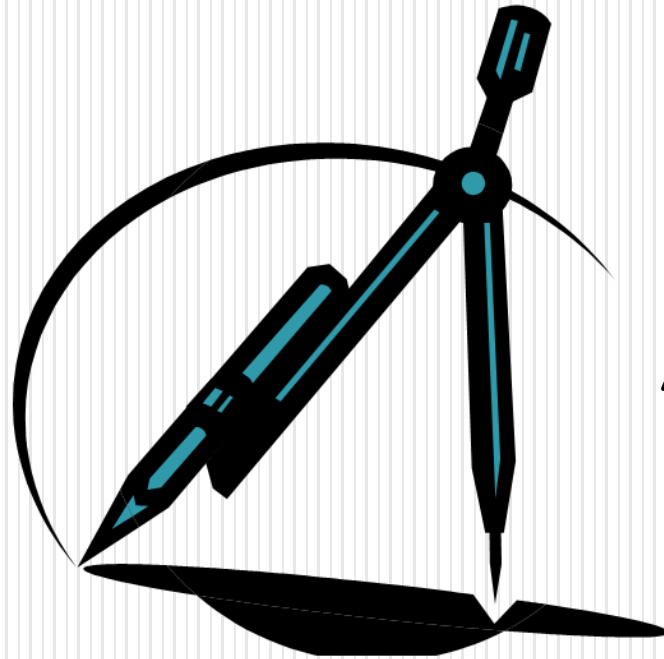

Geometri

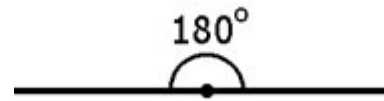

$$\text{Area} = \pi * r^2$$

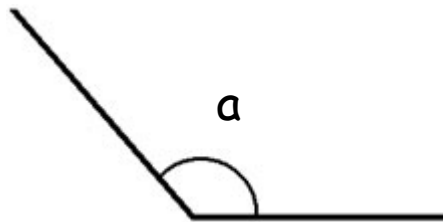
Vinklar

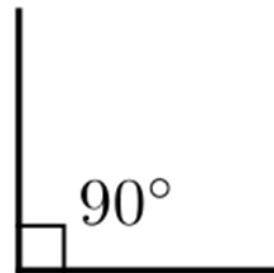
Ett varv

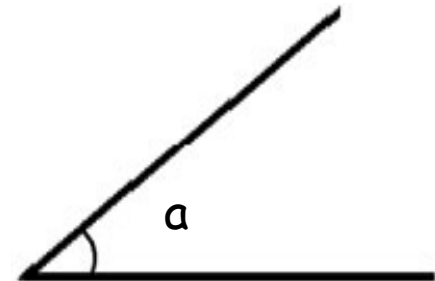
Rak vinkel

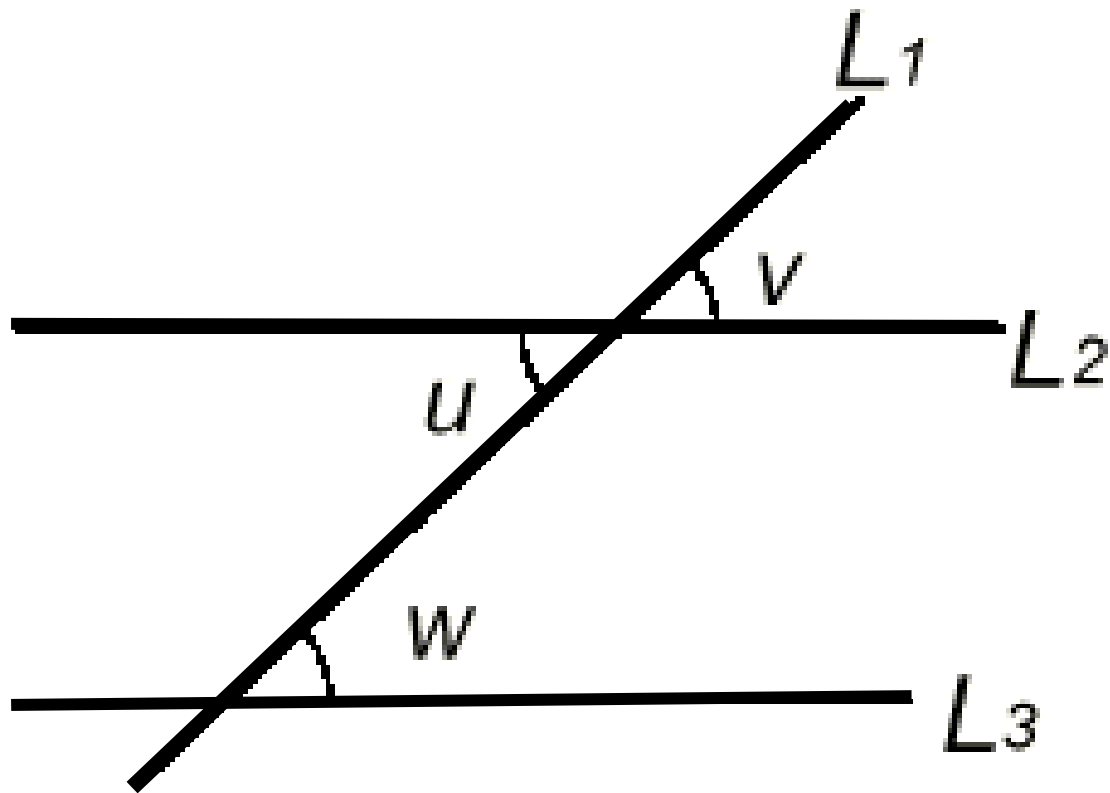
Trubbig vinkel
 $a > 90^\circ$

Rät vinkel
 $a = 90^\circ$

Spetsig vinkel
 $a < 90^\circ$

$$\wedge V = \wedge U = \wedge W$$

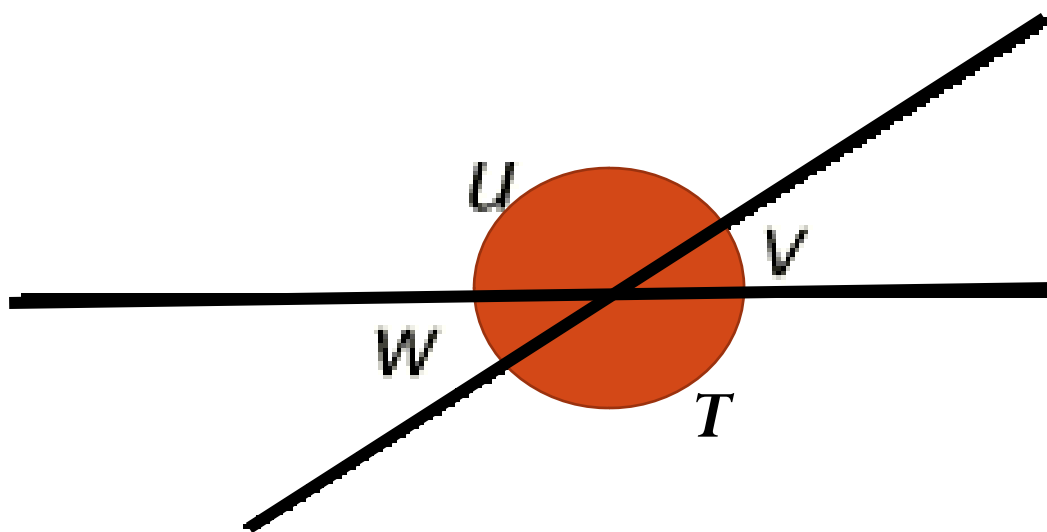
$\sphericalangle V$ och $\sphericalangle U$ kallas för sidovinklar, dvs:

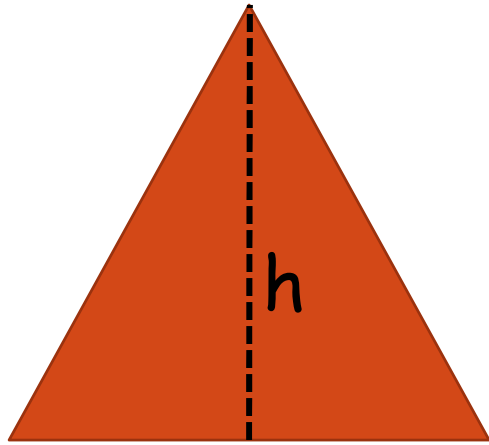
$$\sphericalangle V + \sphericalangle U = 180^\circ$$

$\sphericalangle W$ och $\sphericalangle T$ är också sidovinklar, dvs:

$$\sphericalangle W + \sphericalangle T = 180^\circ$$

OBS! $\sphericalangle V = \sphericalangle W$ och $\sphericalangle U = \sphericalangle T$

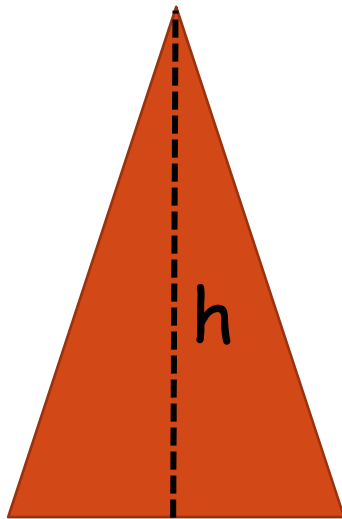

Liksidig triangel

Rätvinklig triangel

Likbent triangel

Trubbvinklig triangel

Liksidig triangel

- Alla sidor är lika långa
- De tre vinklarna är 60° vardera

Likbent triangel

- Två sidor är lika långa
- Basvinklarna är lika stora

Rätvinklig triangel

- En rätvinklig triangel kan vara likbent
- En av de tre vinklarna måste vara 90°

Trubbvinklig triangel

- Triangelns höjd ligger utanför triangeln
- En trubbvinklig triangel kan vara likbent
- En av de tre vinklarna måste vara större än 90°

Yttervinkelsatsen: $\angle X = \angle a + \angle c$

Bevis

En rak vinkel är 180° och $\angle b$ och $\angle x$ är sidovinklar, dvs:

$$\angle b + \angle x = 180^\circ$$

Du vet också att vinkelsumman i en triangel är 180° , dvs:

$$\angle a + \angle b + \angle c = 180^\circ$$

Man kan skriva ovanstående ekvationerna

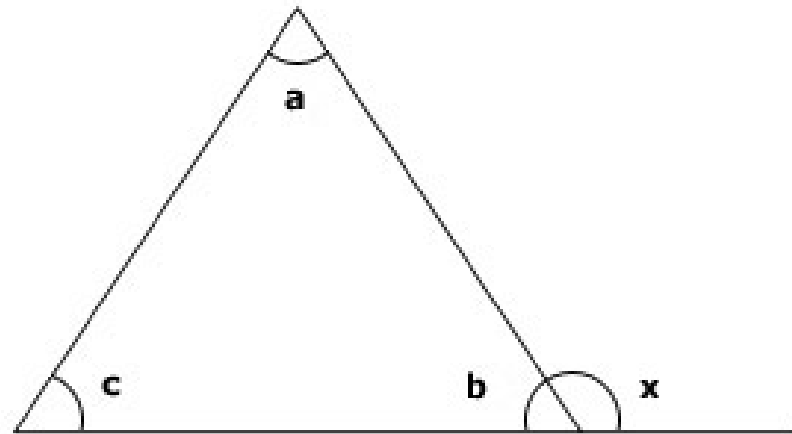
Som: $\angle b + \angle x = \angle a + \angle b + \angle c$

Vi subtraherar vinkeln b i båda leden:

$$\angle x = \angle a + \angle c$$

Då kan vi också säga att yttervinkeln till en triangel är lika med summan av de båda motstående vinklarna inuti triangeln:

$$\angle x = \angle a + \angle c$$

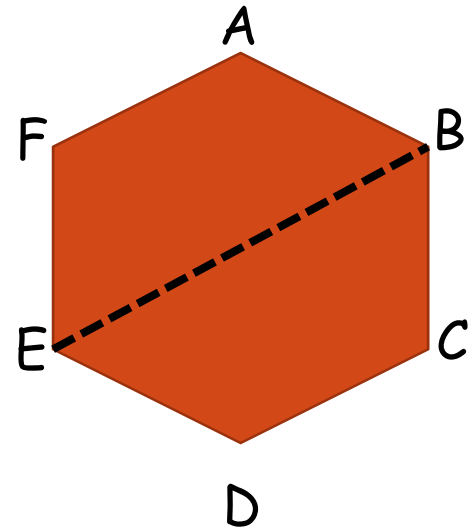

Månghörning

I en regelbunden månghörning är alla sidor och vinklar lika stora!

$$\sphericalangle A = \sphericalangle B = \sphericalangle C = \sphericalangle D = \sphericalangle E = \sphericalangle F$$

$$\sphericalangle A + \sphericalangle B + \sphericalangle C + \sphericalangle D + \sphericalangle E + \sphericalangle F = 720^\circ$$

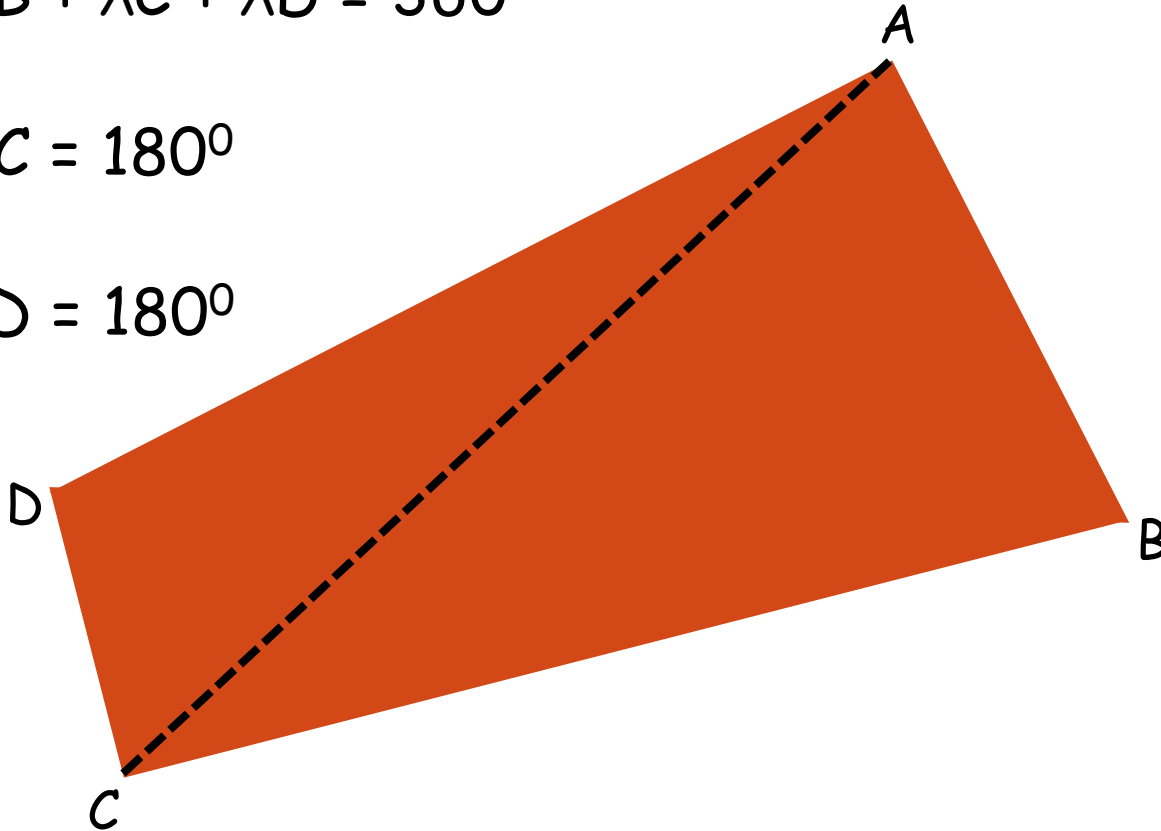
Månghörning

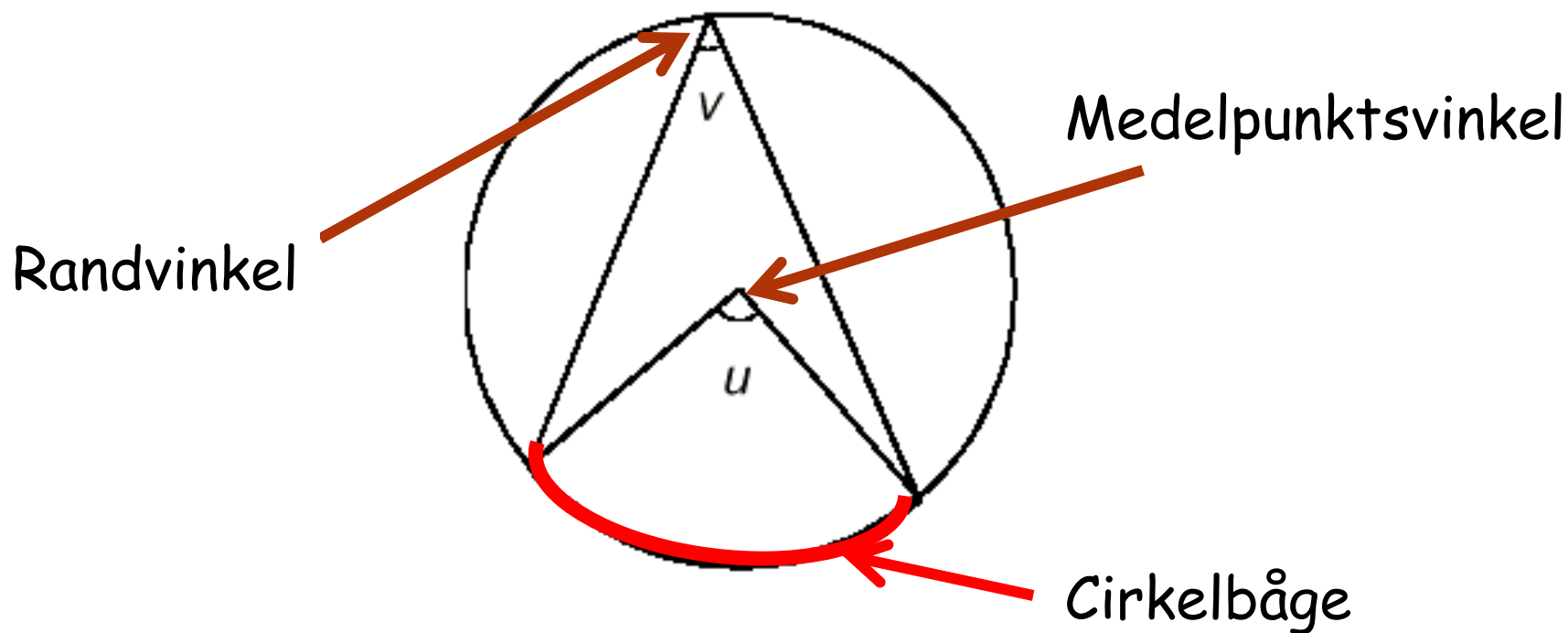
I en fyrhörning:

$$\sphericalangle A + \sphericalangle B + \sphericalangle C + \sphericalangle D = 360^\circ$$

$$\sphericalangle A + \sphericalangle C = 180^\circ$$

$$\sphericalangle B + \sphericalangle D = 180^\circ$$

Medelpunktsvinkeln till en cirkelbåge är dubbelt så stor som randvinkeln till samma cirkelbåge ($\angle U = 2\angle V$).

Alla randvinklar på samma cirkelbåge är lika stora, dvs:

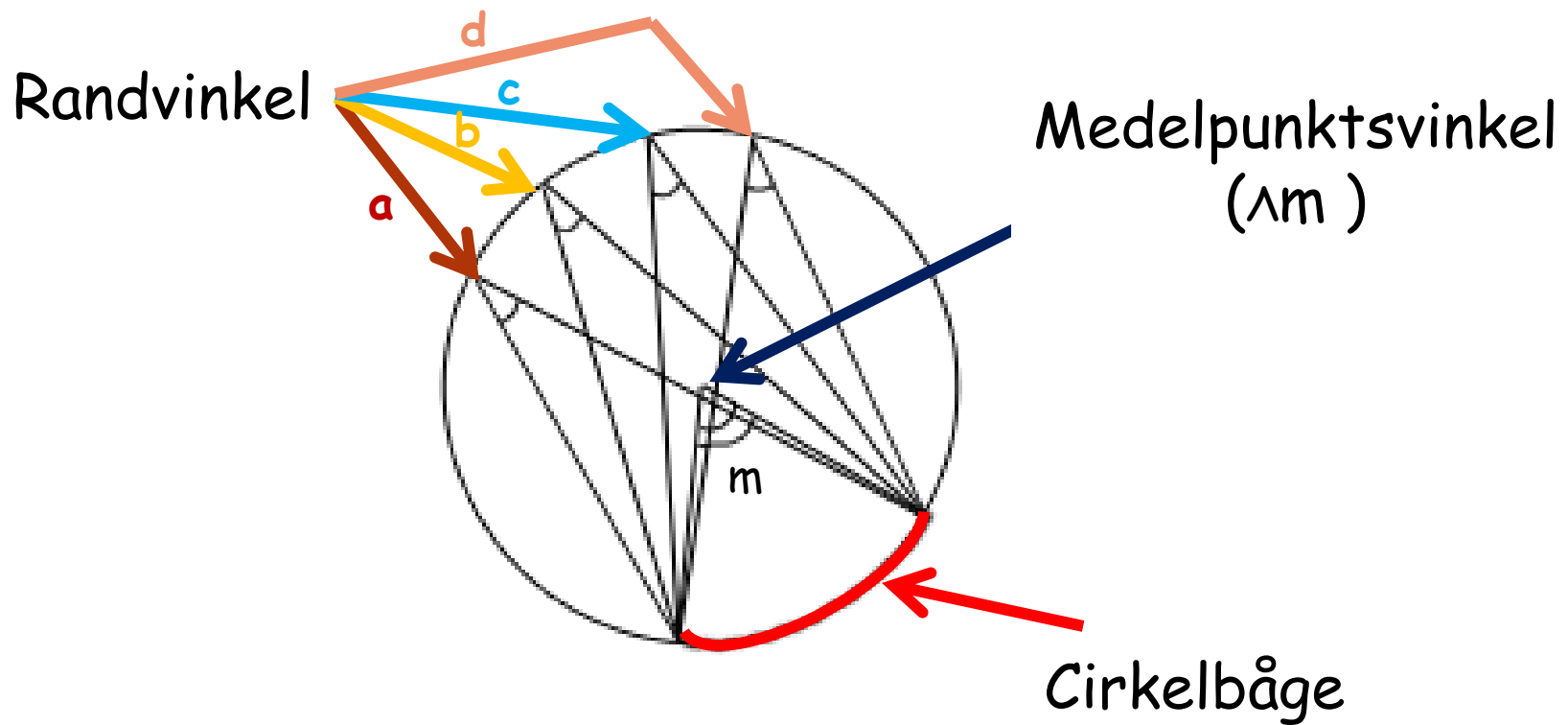
$$\sphericalangle a = \sphericalangle b = \sphericalangle c = \sphericalangle d$$

$$\sphericalangle m = 2\sphericalangle a$$

$$\sphericalangle m = 2\sphericalangle b$$

$$\sphericalangle m = 2\sphericalangle c$$

$$\sphericalangle m = 2\sphericalangle d$$

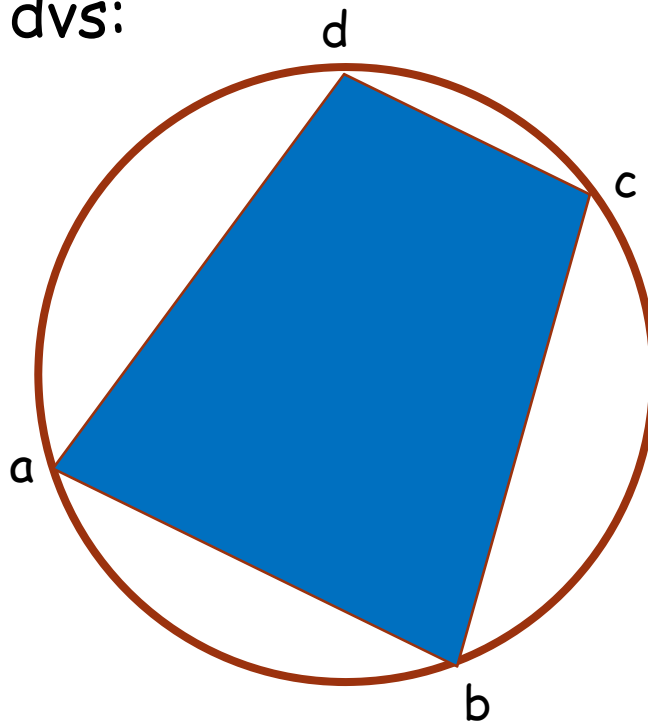

I en fyrhörning som är inskriven i en cirkel summan av motstående vinklar = 180° , dvs:

$$\sphericalangle a + \sphericalangle c = 180^{\circ}$$

$$\sphericalangle b + \sphericalangle d = 180^{\circ}$$

$$\sphericalangle a + \sphericalangle b + \sphericalangle c + \sphericalangle d = 360^{\circ}$$

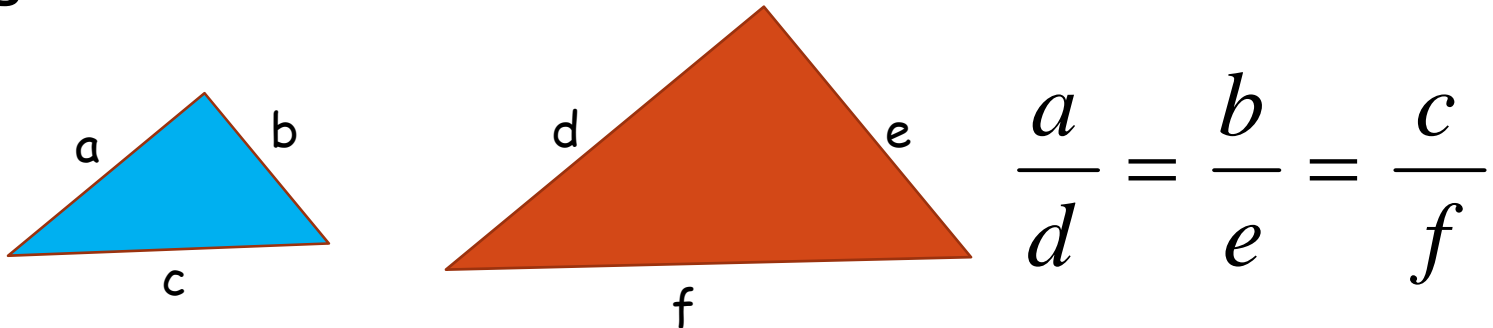

Likformiga figurer

Två figurer är likformiga om de har exakt samma form, dvs:

- Figurernas motsvarande vinklar måste vara lika stora
- Figurernas motsvarande sidor skall ha samma förhållande (kvot)

Den ena figuren kan vara större eller mindre än den andra. T ex är den röda triangeln likformig med den blåa triangeln.

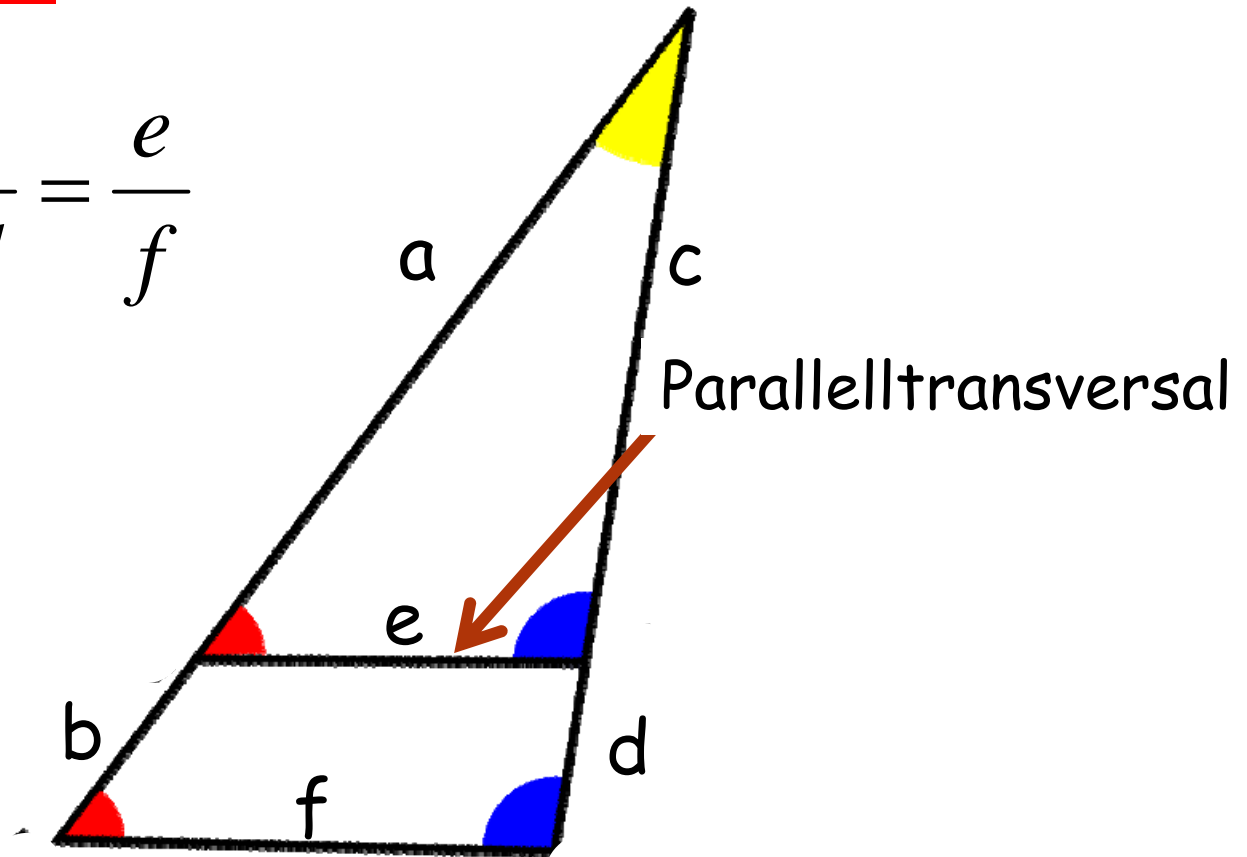

Topptriangelsatsen

Med hjälp av en parallelltransversal bildas två likformiga trianglar! Förhållandet mellan sidorna kan enligt

topptriangelsatsen skrivas som:

$$\frac{a}{a+b} = \frac{c}{c+d} = \frac{e}{f}$$

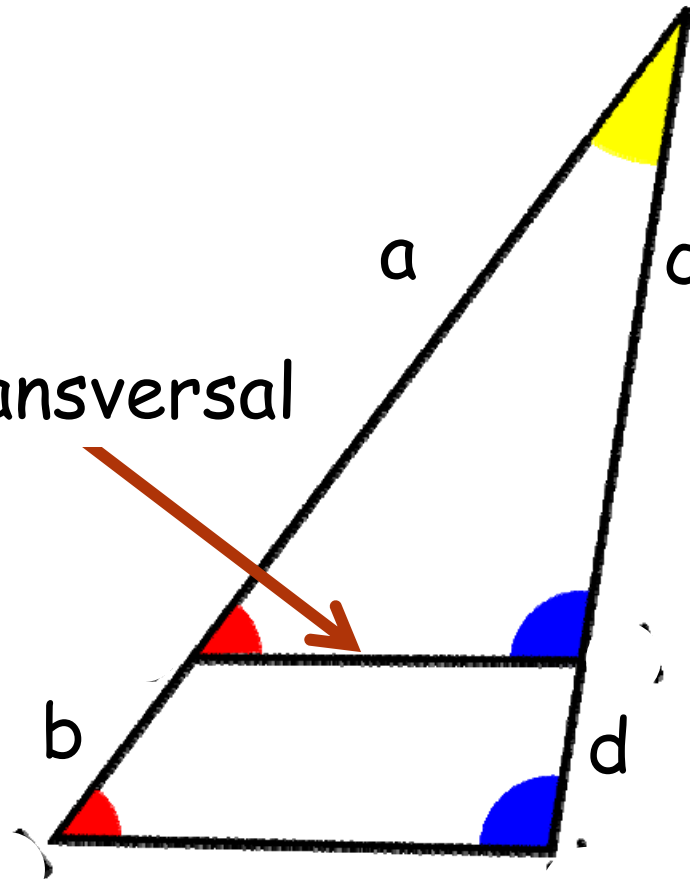

Transversalsatsen

Med hjälp av en parallelltransversal bildas två likformiga trianglar. Förhållandet mellan sidorna kan enligt transversalsatsen skrivas som:

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$$

Parallelltransversal

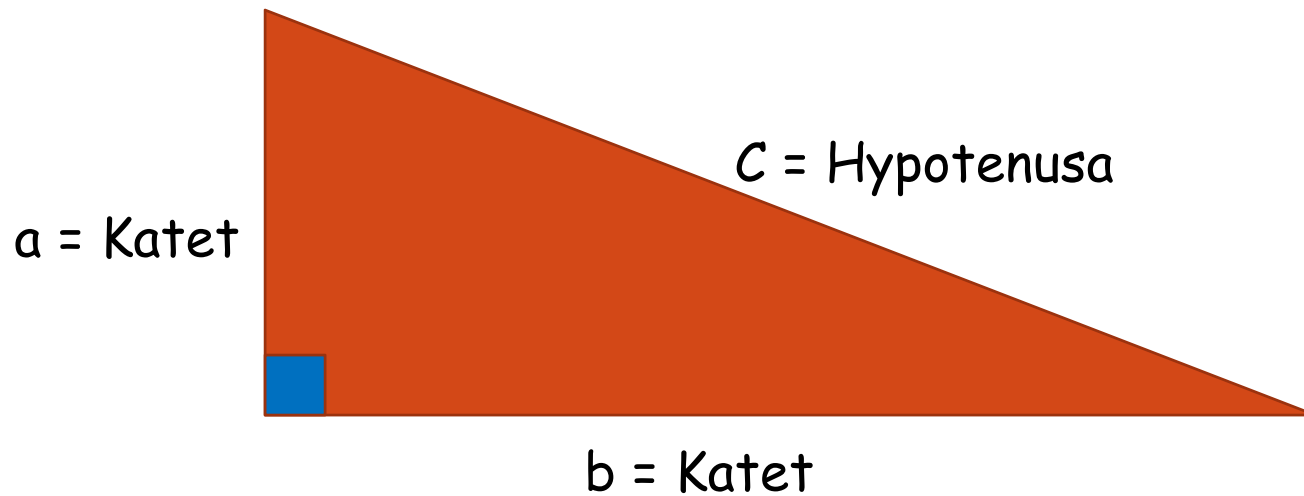
Läxa

G-nivå: 4214, 4215, 4217, 4218, 4229, 4230, 4231, 4232

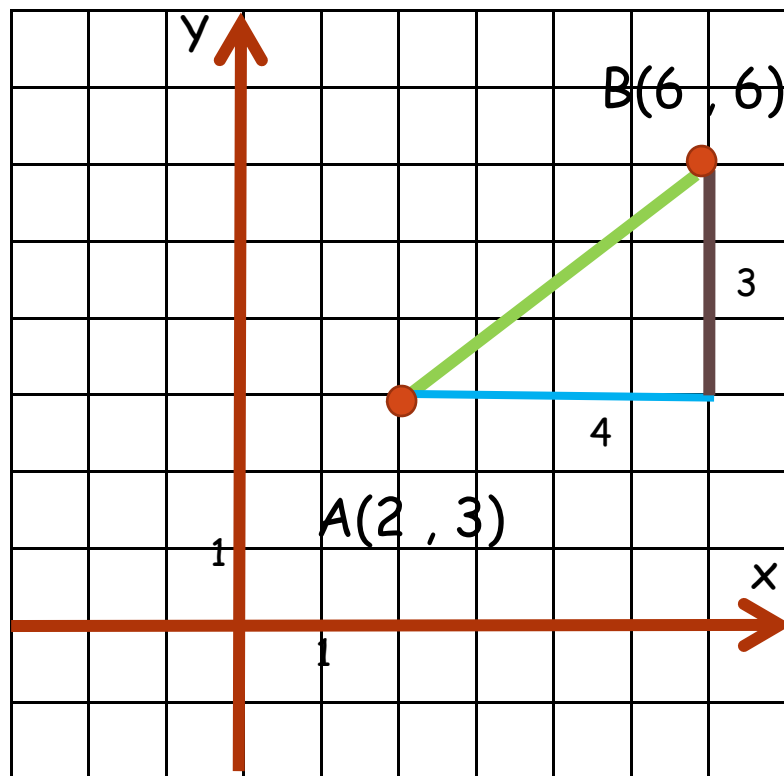
VG-/ MVG-nivå: 4216, 4220, 4221, 4222, 4223, 4224, 4233

Pytagoras sats

$$a^2 + b^2 = c^2$$

Avståndsformeln

Alternativ I: Pythagorassats

$$AB^2 = 4^2 + 3^2$$

$$AB^2 = 16 + 9$$

$$AB^2 = 25$$

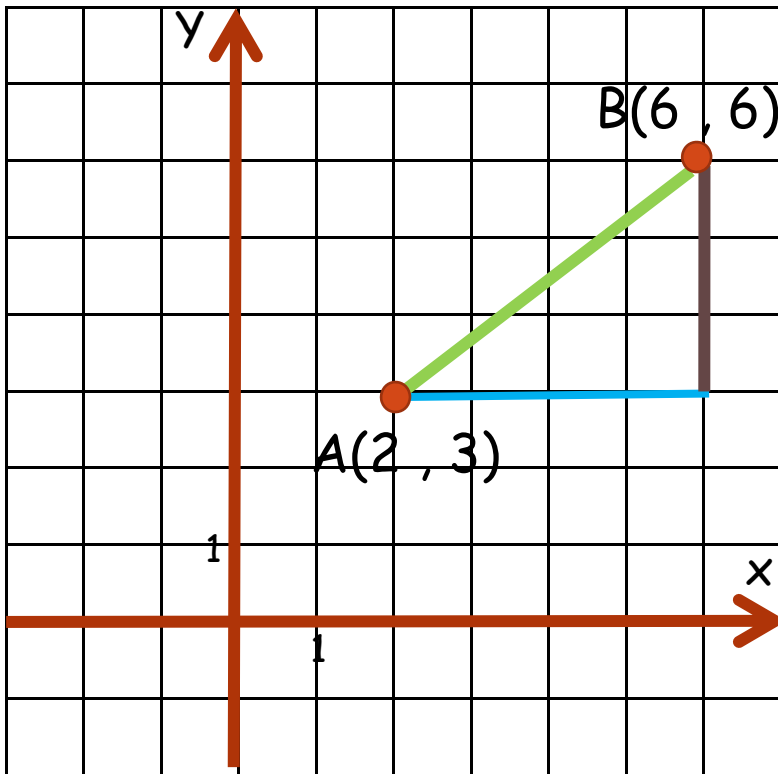
$$AB = \sqrt{25}$$

$$AB = 5 \text{ l.e.}$$

OBS!

l.e. = längdenheten som ofta kan utlämnas!

Avståndsformeln

Alternativ II: Avståndsformeln

$$AB = \sqrt{(x_1 - x_2)^2 + (y_1 - y_2)^2}$$

$$AB = \sqrt{(6 - 2)^2 + (6 - 3)^2}$$

$$AB = \sqrt{(4)^2 + (3)^2}$$

$$AB = \sqrt{16 + 9} = \sqrt{25} = 5 \text{ l.e.}$$

OBS!

l.e. = längdenheten som ofta kan utlämnas!

G-nivå:

4236, 4239, 4240, 4243, 4254

VG-/ MVG-nivå: 4244 - 4252, 4255 - 4258 och sidan 202